

Wiesław Babik: **Internet jako współczesna agora informacji i wiedzy** • Geomatics and Environmental Engineering 2016, Vol. 10, No. 3

Internet został potraktowany jako współczesna agora informacji i wiedzy. Celem artykułu jest charakterystyka Internetu jako globalnego rynku informacji i wiedzy. Zostały przedstawione jego elementy, specyficzne cechy, miejsce internauty na tym rynku, a także istniejące zagrożenia informacji i wiedzy. Zwrócono szczególną uwagę na komercjalizację, globalizację, dywersyfikację oraz wewnętrzne sprzeczności tego rynku, a także wycentrowanie informacji i wiedzy w kategoriach rynkowych. Na tym tle omówiono polskie doświadczenia we współtworzeniu tej agory w ramach realizacji koncepcji społeczeństwa informacji i wiedzy, gdyż rynkowa potęga informacji i wiedzy czasami wywołuje w Polsce kontrowersje, co determinuje specyfikę polskiego wkładu w dzieło tworzenia tego globalnego rynku informacji i wiedzy.

Słowa kluczowe: informacja i wiedza, rynek informacji, ekonomika informacji, tworzenie wiedzy, organizacja wiedzy

Monika Balawejder, Przemysław Leń: **Sposób realizacji kompleksowych prac scalenia i wymiany gruntów we wsiach podzielonych autostradą** • Geomatics and Environmental Engineering 2016, Vol. 10, No. 3

Problematyka opracowania dotyczy sposobu realizacji kompleksowych prac scalenia i wymiany gruntów we wsiach podzielonych autostradą.

Badania składały się z dwóch etapów. W pierwszym z nich do określenia stopnia destrukcji struktury przestrzennej gruntów we wsiach przeciętych autostradą opracowano algorytm. Określa on kolejność podejmowania prac scalenia i wymiany gruntów we wsiach podzielonych autostradą. W celu ustalenia hierarchizacji podejmowania prac scalenia i wymiany konieczne było określenie odpowiednich zmiennych diagnostycznych związanych bezpośrednio z przebiegiem autostrady przez badaną wieś. Następnie, korzystając z metody bez wzorca, opartej na

procedurze unitaryzacji zerowej bez redukcji zbioru zmiennych (bez redukcji API), można zbadać, w jakiej kolejności trzeba rozpocząć realizację tych prac w danej wsi.

Drugim etapem badań było opracowanie sposobu prowadzenia kompleksowych prac scalenia i wymiany gruntów we wsiach podzielonych autostradą, z wyszczególnieniem etapów, faz i zadań.

Słowa kluczowe: autostrada, kompleksowe prace scalenia i wymiany gruntów, zmienne diagnostyczne.

Agnieszka Bieda: **Możliwości wykorzystania geometrii fraktalnej do wykrywania obszarów narażonych na dezaktualizację linii brzegowej** • Geomatics and Environmental Engineering 2016, Vol. 10, No. 3

Wody powierzchniowe płynące to jeden z najszybciej i najbardziej nieprzewidywalnie zmieniających się elementów otoczenia człowieka, który wpływa na dane wprowadzane do baz danych Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego (przede wszystkim do ewidencji gruntów i budynków). W celu wyznaczenia obszarów narażonych na dezaktualizację ze względu na działanie wody powierzchniowej wykorzystano fakt, że linia brzegowa traktowana jest jako jeden z tzw. fraktali naturalnych. Aby sprawdzić, czy na poziomie szczegółowości bazy danych katastralnych rzeki zachowują swoje fraktalne właściwości oraz czy te właściwości mogłyby zostać wykorzystane do wykrywania obszarów narażonych na dezaktualizację linii brzegowej, przeanalizowano przebieg linii brzegowej oraz zmiany w konfiguracji granic ewidencyjnych działek położonych w ich sąsiedztwie. Analizowany obszar to kilkunastokilometrowy odcinek Wisły pod Krakowem.

Słowa kluczowe: linia brzegowa, fraktal, wymiar pudełkowy, kataster nieruchomości

Krzysztof Butryn: **Analiza ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w kontekście określania zasięgu służebności przesyłu na przykładzie miasta Krakowa** • Geomatics and Environmental Engineering 2016, Vol. 10, No. 3

Jednym z podstawowych problemów związanych z ustanawianiem i funkcjonowaniem instytucji służebności przesyłu jest określenie jej przestrzennego zasięgu, czyli powierzchni pasa służebności przesyłu. Wobec braku ustawowej regulacji w praktyce stosowane są różne podejścia określenia arealu pasa

służebności, w tym wykorzystanie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W niniejszym opracowaniu przeanalizowano ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Krakowa w kontekście zapisów dotyczących stref oddziaływania urządzeń przesyłowych.

W odniesieniu do każdego z rodzajów sieci uzbrojenia terenu zauważyć można typowe kierunki kształtowania obszarów oddziaływania urządzeń przesyłowych. Podejście polegające na określeniu w ramach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego strefy ochronnej w zależności od parametrów technicznych poszczególnej sieci przeważa w przypadku sieci energetycznych, wodociągowych i ciepłowniczych. Propozycja ustanowienia strefy ochronnej zależnej od innych ustaleń planu, np. z uwzględnieniem odległości do obiektów różnego typu czy podstawowego przeznaczenia gruntu, przeważa w przypadku kanalizacji. Jeśli chodzi o sieci gazowe, wyraźnie najczęściej wybieranym kierunkiem jest ustanowienie strefy ochronnej w nawiązaniu do przepisów odrębnych.

Przegląd dokumentów planistycznych z obszaru Krakowa wskazuje, że na obszarach lokalizacji urządzeń przesyłowych, które mogą oddziaływać na otoczenie, MPZP zwykle ustala zasięg obszaru oddziaływania obiektu, co może zostać wzięte pod uwagę przy ustanawianiu prawa służebności przesyłu. Jednocześnie MPZP pokrywają niespełną połowę obszaru miasta, a wśród nich przeciętnie tylko mniej więcej połowa odnosi się do przedmiotowego zagadnienia, co powoduje, iż przeważający obszar miasta nie jest objęty ustalaniem planistycznymi dotyczącymi stref ochronnych wokół urządzeń przesyłowych.

Słowa kluczowe: służebność przesyłu, pas służebności przesyłu, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Katarzyna Gajewska, Elżbieta Jasińska: **Analiza wybranego fragmentu rynku nieruchomości lokalowych pod kątem sektora studenckiego** • Geomatics and Environmental Engineering 2016, Vol. 10, No. 3

Kraków uważany to jeden z czołowych ośrodków akademickich w Polsce. W tutejszych szkołach wyższych zdobywa wiedzę blisko 200 tysięcy studentów. Tylko nieliczni z nich to stali mieszkańcy Krakowa. Z tego powodu też rokrocznie rynek najmu mieszkań w stolicy Małopolski w okresie wakacyjnym odnotowuje wahania cen. Jednocześnie studenci (lub ich rodzice) ponad standard lokalu przedkładają bliskość wybranego

ośrodka akademickiego czy dostęp komunikacyjny. Pozwala to utrzymać na stałym poziomie ceny najmu mieszkań znajdujących się właśnie w tych okolicach i stanowi stabilne źródło dochodu dla właścicieli nieruchomości, które mogłyby nie być atrakcyjne dla pozostałej grup społecznych.

W celu dostarczenia informacji dotyczących mieszkań preferowanych przez studentów przeprowadzono badanie ankietowe, w którym zadano pytania osobom, które obecnie bądź na przestrzeni ostatnich lat wynajmowały lokal mieszkalny w Krakowie i są lub były studentami Akademii Górniczo-Hutniczej. Uczelnia ta została wybrana ze względu na zwartą strukturę placówek dydaktycznych, bliskość stref atrakcyjnych, przez co drogich, oraz łatwość pozyskania informacji od respondentów. Wyniki przeprowadzonych badań skłaniają do wniosku, że ankietowani najchętniej zawierali umowy na wynajem mieszkań dwupokojowych znajdujących się w pobliżu uczelni lub z dobrym połączeniem komunikacyjnym z nią. Zauważono również, że najważniejszym czynnikiem mającym wpływ na średnią cenę za wynajem jest lokalizacja, w poszczególnych jednostkach urbanistycznych miasta Krakowa różni się ona od średniej o kilkaset złotych. Kolejnym, dość oczywistym, kryterium decydującym o wysokości stawki jest stan techniczny oraz standard wyposażenia mieszkania. Sprawdzono również, na jakich warunkach najęcie mieszkania jest rentowne dla jego właściciela. Ostatecznie wykryto, iż korzyści płynące z oddania pod wynajem lokalu studentom są niewspółmierne dla obu stron transakcji/umowy. Informacje uzyskane za pomocą przeprowadzonego badania oraz wykonanych analiz są pomocne zarówno dla osób chcących w przyszłości czerpać korzyści z wynajmowania mieszkania, jak i dla tysięcy studentów, którzy każdego roku zmagają się z problemem wyboru miejsca, w którym przyjdzie im spędzić najbliższe miesiące bądź lata.

Słowa kluczowe: rynek najmu nieruchomości, preferencje najmujących, lokale dla studentów

Agnieszka Pęska, Piotr Benduch: **Zmiana danych ewidencji gruntów i budynków jako skutek procesów budowlanych** • Geomatics and Environmental Engineering 2016, Vol. 10, No. 3

Ewidencja gruntów i budynków jest rejestrem publicznym zawierającym informacje o gruntach, budynkach i lokalach. Rejestr ten, prowadzony w systemie informatycznym, zapewnia gromadzenie, aktualizację oraz udostępnianie danych ewidencyjnych obejmujących zarówno dane opisowe, jak i przestrzenne.

Procesy budowlane, w wyniku których następują zmiany dotyczące budynku, mają bezpośredni i pośredni wpływ na dane zawarte w ewidencji. Bezpośrednio procesy budowlane zmieniają dane dotyczące budynków ujawnionych w ewidencji gruntów, pośrednio wpływają na dane o gruntach i lokalach. Różne rodzaje procesów budowlanych, wśród których możemy wyróżnić budowę, przebudowę, rozbudowę czy nadbudowę w zróżnicowanym zakresie zmieniają informacje zawarte w ewidencji. Artykuł ma na celu nakreślenie rodzajów procesów budowlanych, wraz ze wskazaniem różnic pomiędzy nimi oraz przedstawienie danych ewidencyjnych dotyczących działek, budynków i lokali, które podczas tych procesów ulegają zmianie.

Słowa kluczowe: ewidencja gruntów i budynków, aktualizacja, przebudowa

Adriana Szulecka, Marian Mazur: **Zastosowanie statystycznych miar błędów i wskaźników wydajności modelu w procesie oceny krótkoterminowych prognoz jakości powietrza w Krakowie (Polska)** • Geomatics and Environmental Engineering 2016, Vol. 10, No. 3

Obecnie matematyczne modelowanie prognozowania jakości powietrza ma duże znaczenie ze względu na potrzebę informowania ludności o spodziewanych stężeniach zanieczyszczeń i wydawania odpowiednich ostrzeżeń. Na każdym etapie stosowania systemu modelowania wymagana jest dokładna weryfikacja i diagnostyka jego wydajności. W pracy przedstawiono wyniki oceny statystycznej systemu krótkoterminowych prognoz jakości powietrza na obszarze Krakowa (Polska) w okresie kwiecień 2014 – marzec 2015. Prognozy opierają się na systemie modelowania opracowanym przez fundację EkoPrognoza i udostępnianym Politechnice Warszawskiej. Obliczenia wykonywano za pomocą modelu GEM-AQ, a ich wynikiem są publicznie dostępne prognozy średnich dziennych stężeń PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, SO₂, CO oraz O₃. W trakcie prowadzonych badań wartości te zostały porównane z wynikami obserwacji pomiarowych rejestrowanych na stacji tła miejskiego w Krakowie (ul. Bujaka) przy użyciu statystyk błędów i mierników wydajności modelu zalecanych przez Amerykańską Agencję Ochrony Środowiska. Wyniki przeprowadzonych obliczeń wskazują na dobrą sprawdzalność prognoz stężeń PM₁₀ oraz PM_{2,5} w okresie analizy, co skutkuje ich silną korelacją z wynikami pomiarów. Oceniany model przejawia tendencję do przeszacowywania wszystkich prognoz w odniesieniu do pomiarów stężeń substancji gazowych na stacji

przy ul. Bujaka. Największe rozbieżności dotyczą prognoz stężenia dwutlenku siarki (SO_2) oraz ozonu (O_3) i są charakterystyczne głównie dla sezonu pozagrzewczego. Niedokładność prognoz wpływa na wiarygodność przewidywanej wartości wspólnego indeksu jakości powietrza (CAQI), będącego wypadkową stężeń poszczególnych zanieczyszczeń powietrza.

Słowa kluczowe: jakość powietrza, stężenia zanieczyszczeń, modelowanie prognostyczne, GEM-AQ, ocena statystyczna

Radosław Wiśniewski, Justyna Brzezicka, Sabina Żróbek: **Waarunki profesjonalizacji kształcenia na wydziałach o profilu geodezyjnym w Polsce** • Geomatics and Environmental Engineering 2016, Vol. 10, No. 3

Artykuł dotyczy kwestii profesjonalizacji kształcenia na kierunkach geodezyjnych w świetle wymagań współczesnej gospodarki. Egzemplifikację zagadnienia stanowią dane dotyczące profilu absolwentów kilku polskich uczelni. Przedstawiono w nim strategię rozwoju wydziału i kierunki zmian programów nauczania w następstwie przemian gospodarczych, rosnących możliwości uczelni wyższych, zmieniających się oczekiwań studentów i barier pojawiających się na rynku pracy. W pracy zastosowano następujące metody badawcze: studiowanie literatury, analiza wyników przeprowadzonego wcześniej badania ankietowego oraz studium przypadku. Na potrzeby pracy wykorzystano także literaturę przedmiotu, strategię rozwoju wydziału, doświadczenia autorów artykułu w tym aspekcie oraz wyniki badania absolwentów dotyczącego profesjonalnej ścieżki kształcenia na czterech wydziałach.

Przeprowadzone w pracy badania i analizy pozwalają na stwierdzenie, że kształcenie na kierunkach geodezyjnych podlega procesom profesjonalizacji. Polskie uczelnie wyższe kształcące na kierunkach geodezyjnych dobrze poradziły sobie z procesami transformacji ustrojowej; dzięki zmianom w ofercie kształcenia oraz powiązaniu kształcenia z gospodarką kształcą absolwentów geodezji i kartografii na najwyższym poziomie europejskim; aktywnie odpowiadają na zmieniające się oczekiwania studentów, dostosowując środki kształcenia do deklarowanych potrzeb; rozwijają kształcenie praktyczne znacznie wychodzące poza klasyczną geodezję i kartografię; intensywnie rozwijają wewnętrzne systemy zapewniania jakości kształcenia.

Słowa kluczowe: edukacja geodetów, ścieżki kształcenia